

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum sacramentum sit signum vnus rei tantum an plurium? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

Ad primum ergo dicendum, quòd creaturæ sensibiles significant aliquid sacrum, scilicet sapientiam & bonitatem diuinam, in quantum sunt in seipsis sacra: non autem in quantum nos per ea sanctificamur. Et ideo non possunt dici sacramenta, secundum quod nunc loquimur de sacramentis.

Ad secundum dicendum, quòd quædam ad vetus Testamentum pertinentia, significabant sanctitatem Christi, secundum quod in se sanctus est. Quædam vero significabant sanctitatem eius, in quantum per ea nos sanctificamur: sicut immolatio agni Paschalis significabat immolationem Christi, qua sanctificati sumus. Et talia dicuntur proprie veteris Legis sacramenta.

Ad tertium dicendum, quòd res denominatur à fine & complemento: dispositio autem non est finis neque perfectio. Et ideo quæ significant dispositionem ad sanctitatem, non dicuntur sacramenta (de quibus procedit obiectio) sed solum ea quæ significant perfectionem sanctitatis humanæ.

ARTIC. III.

Vtrum sacramentum sit signum vnus rei tantum?

328

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quòd sacramentum non sit signum nisi vnus rei. Id enim quod multa significantur, est signum ambiguum, & per consequens fallendi occasio: sicut patet de nominibus æquiuocis. Sed omnis fallacia debet remoueri à Christiana Religione: secundum illud Colos. 2. Videte, ne quis vos seducat per philosophiam, & inanem fallaciam. Ergo videtur, quòd sacramentum non sit signum plurium rerum.

4. d. 1. q.
1. a. 1. q.
1. ad 4.
et ar. 3.
cor.

¶ 2 Præterea, sicut dictum est ¶, sacramentum significat rem sacram, in quantum est humanæ sanctificationis causa. Sed vna sola est causa humanæ sanctificationis, scilicet sanguis Christi, secundum illud Hebr. ult. Iesus vt sanctificaret per suum sanguinem pro populo, extra poram passus est. Ergo videtur, quòd sacramentum non significet plura.

art præ.

Tertia Par. Vol. ij.

B

¶ 3 Præ-

art. præ.
ad 3.

¶ 3 Præterea, Dicitur est, * quod Sacramentum proprie significat ipsum finem sanctificationis. Sed finis sanctificationis est vita æterna: secundum illud Rom 6. Habetis fructum vestrum in sanctificatione, finem vero vitam æternam. Ergo videtur, quod sacramentum non significet nisi vnam rem, scilicet vitam æternam.

De conse.
d. 2. cap.
hoc est
quod di-
cimus.
art. præ.

SED contra est, quod in sacramento altaris est duplex res significata, scilicet corpus Christi verum, & mysticum, vt † Aug. dicit in lib. sent. Prosperi.

RESPONDEO dicendum, quod (sicut dictum est *) sacramentum proprie dicitur, quod ordinatur ad significandam nostram sanctificationem. In qua tria possunt considerari, videlicet ipsa causa sanctificationis nostræ, quæ est passio Christi: & forma nostræ sanctificationis, quæ consistit in gratia & virtutibus: & vltimus finis sanctificationis nostræ, qui est vita æterna. Et hæc omnia per sacramenta significantur. Vnde sacramentum est & signum rememoratium eius quod præcessit, scilicet passionis Christi; & demonstratium eius quod in nobis efficitur per Christi passionem, scilicet gratiæ; & prognosticum, id est, prænuntiatium futuræ gloriæ.

in 10. ar.

Ad primum ergo dicendum, quod tunc est signum ambiguum, præbens occasionem fallendi, quando significat multa, quorum vnum nõ ordinatur ad aliud. Sed quando significat multa, secundum quod ex eis quodam ordine efficitur vnum, tunc non est signum ambiguum, sed certum: sicut hoc nomen homo, significat animam & corpus, prout ex eis constituitur humana natura. Et hoc modo sacramentum significat tria prædicta, * secundum quod quodam ordine sunt vnũ.

Ad secundum dicendum, quod sacramentum in hoc quod significat rem sanctificatam, oportet quod significet effectum, qui intelligitur in ipsa causa sanctificante, prout est sanctificans.

Ad tertium dicendum, quod sufficit ad rationem sacramenti, quod significet perfectionem quæ est forma:

ma: nec oportet quod solum significet perfectio-
nem, quæ est finis.

ARTIC. IV.

*Utrum sacramentum sit semper aliqua res
sensibilis?*

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod sacra-
mentum non semper sit aliqua res sensibilis. Quia
secundum Philosophum in lib. Priorum, Omnis effe-
ctus, suæ causæ signum est. Sed sicut sunt quidam ef-
fectus sensibiles, ita etiam sunt quidam effectus in-
telligibiles, sicut scientia est effectus demonstratio-
nis. Ergo non omne signum est sensibile: Sufficit au-
tem ad rationem sacramenti, quod sit signum alicu-
ius rei sacræ, in quantum per eam homo sanctifica-
tur: ut dictum est †. Non ergo requiritur ad sacra-
mentum, quod sit aliqua res sensibilis.

329
4 d. 1. q. 1
a. 1. q. 1.
et a. 2. q.
1. et a. 3.
co. c. 4.
con. c. 56.
c. 10. 3.
cor. 4.
ar. 2. hu-
ius 7.

¶ 2 Præterea, Sacramenta pertinent ad cultum
vel regnum Dei. Sed res sensibiles non videntur per-
tinere ad cultum Dei: dicitur enim Ioan. 4. Spiritus
est Deus, & eos qui adorant eum, in Spiritu & ve-
ritate adorare. Et Rom. 14. Non est regnum
Dei, esca & potus. Ergo res sensibiles non requirun-
tur ad sacramentum.

¶ 3 Præterea, Aug.* dicit in lib. de Libero arbi-
trio, quod res sensibiles sunt minima bona, sine quibus
homo recte vivere potest. Sed sacramenta sunt de
necessitate salutis humanæ (ut infra patebit*) &
ita sine eis homo recte vivere non potest. Non ergo
res sensibiles requiruntur ad sacramenta.

l. 2. c. 19.
to. 1.
q. 61.

SED contra est, quod Aug.* dicit super Ioann.
Accedit verbum ad elementum, & fit sacramentum.
Et loquitur ibi de elemento sensibili, quod est aqua.
Ergo res sensibiles requiruntur ad sacramenta.

trac. 80.
in euan.
Ioan post
me. to. 9.

RESPONDEO dicendum, quod sapientia di-
uina unicuique rei prouidet secundum suum modum:
& propter hoc dicitur Sapient. 8. quod suauiter dispo-
nit omnia. Vnde & Matth. 25. dicitur, quod dedit
unicuique secundum propriam virtutem. Est autem ho-

B 2 mini